

A Költségvetési Tanácsot érintő szabályozási változások és az általuk biztosított új lehetőségek 2012. január 1. - 2013. január 1. között

I. A Költségvetési Tanács (a továbbiakban: KT) az Országgyűlés törvényhozó tevékenységét támogató szerv, amely Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló – sarkalatos – 2011. évi CXCV. törvényben (a továbbiakban: Stab. tv.) meghatározott módon

- a) közreműködik a központi költségvetésről szóló törvény előkészítésében,
- b) részt vesz az államadósság mértékére vonatkozó előírások [Alaptörvény 36. cikk (4)-(5) bek.] betartásának ellenőrzésében.

Az Országgyűlés a Stab. tv.-t - 2012. január 1-jei hatálybalépését, illetve a KT elnökének kinevezését követően - módosította a 2012. évi XVII., a 2012. évi XXXVI. és a 2012. évi CXLI. törvénnyel annak érdekében, hogy a KT hatékonyan és az Alaptörvényben meghatározottaknak megfelelően láthassa el feladatait. A törvénymódosítások

- **bővítették** a testület feladatkörét (véleményt nyilváníthat – egyebek mellett – a közteherviselés körébe tartozó fizetési kötelezettséget megállapító tv. javaslatokról stb.),
- a testület **integritását** szolgálják azon előírások, amelyek – az elnök munkájának elismerése mellett – kiegészítik az összeférhetlenségi szabályokat,
- **pontosították, kiegészítették** az államadósság mértékének ellenőrzésére, a vonatkozó tv. javaslatok zárószavazásához szükséges előzetes hozzájárulásra vonatkozó rendelkezéseket (a zárószavazásra a KT elnökét meg kell hívni stb.),
- **lehetővé tették**, hogy az ÁSZ és az MNB a KT rendelkezésére bocsáthassa a KT által tárgyalt kérdésekhez kapcsolódó elemzéseit, megállapításait,
- **megteremtették** a KT és a Titkársága működésének költségvetési feltételeit,
- **egyes feladatok esetében lerövidítették a KT döntéshozatalára rendelkezésre álló időt** (a költségvetési törvényt módosító törvényjavaslatok esetében a KT-nak a kézhezvételétől egy napon belül kell meghoznia az előzetes hozzájárulás megadására vonatkozó döntését).

II. A KT és Titkársága működési feltételeinek (és kereteinek) un. sarkalatos törvényben történő rendezése garanciális jelentőségű a feladat teljesítése, a szervezeti és gazdasági függetlenség erősítése szempontjából. Egyben lehetőség is arra, hogy megteremthetővé váljon a nemzetgazdasági és a költségvetési folyamatok hosszabb távon való kivetítésének képessége.

A KT Titkársága ma alapvetően szervező-tanácsadó funkcióval rendelkezik, de a fejlesztések révén az ÁSZ és az MNB szakmai támogatásával fokozatosan bővíteni tudja az önálló elemzések, számítások készítésére irányuló kapacitását.

A mellékelt táblázat tartalmazza a **2012.** január 1-je és **2013.** január 1-je között a KT feladataiban és működésében történt változásokat. A táblázat első oszlopa a 2012. január 1-jén érvényes (hatályba lépéskori) szabályokat, míg a második oszlop a – 2012. évi módosítások utáni – 2013. január 1-jén hatályos törvényi állapotot (feladat-, hatáskör bővülése, eljárási rend, működési szabályok

kiegészítése stb.) mutatja be: a fat-betűtípussal az első oszlop módosított (új) rendelkezéseit, illetőleg a kiegészítéseket.

A Költségvetési Tanácsot érintő szabályozási változások és az általuk biztosított új lehetőségek 2012. január 1. - 2013. január 1. között

2012. január 1-jei állapot szerint	2013. január 1-jei állapot szerint
<p>I. A Költségvetési Tanács jogállása</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A Költségvetési Tanács (KT) az Országgyűlés törvényhozói munkáját támogató szerv. 2. A KT kizárólag az Alaptörvénynek és a törvényeknek alárendelve végzi tevékenységét. 3. Háromtagú testület, amelynek tagjai: a Tanács – köztársasági elnök által – 6 évre kinevezett elnöke, az Állami Számvevőszék (ÁSZ) elnöke és a Magyar Nemzeti Bank (MNB) elnöke. 4. Tagjai önállóan alakítják ki véleményüket, álláspontjuk képviselőként egymástól függetlenek. 5. Az ÁSZ és az MNB elnökének a Tanács munkájában végzett tevékenysége nem érinti az ÁSZ, illetve az MNB törvényben megállapított feladatait. 6. Tagjai a KT-ban végzett munkáért illetményre és egyéb juttatásra nem jogosultak. <p>II. A KT feladat- és hatásköre</p> <p>Testületként vesz részt</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. a központi költségvetésről szóló törvény előkészítésében, 2. az államadósság mértékére vonatkozó szabályok betartásának ellenőrzésében. <p>A) Részvétel a költségvetésről szóló törvény előkészítésében</p> <p>1. Véleményt nyilvánít</p> <ol style="list-style-type: none"> a) a központi költségvetésről szóló törvény tervezetéről, ennek keretében <ol style="list-style-type: none"> a1) a Kormány a központi költségvetésről szóló tervezetét (a fejezetek főösszegét, illetve a költségvetési hiány vagy többlet mértékét érintő módosítást is) részletes számításokkal vélemény-nyilvánítás céljából megküldi a KT-nak; 	<p>I. A Költségvetési Tanács jogállása</p> <p style="text-align: center;">1) -5) Nem változott.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. A KT elnöke feladatai ellátásáért illetményre, egyebekben a minisztert megillető juttatásokra jogosult. <p>II. A KT feladat- és hatásköre</p> <p style="text-align: center;">1) -2) Nem változott.</p> <p>A) Részvétel a költségvetésről szóló törvény előkészítésében</p> <p>1. Véleményt nyilvánít</p> <p style="text-align: center;">Új szöveg:</p> <ol style="list-style-type: none"> - a1) A Kormány a központi költségvetésről szóló törvény tervezetét - ideértve a központi költségvetés bevételi vagy kiadási főösszegét megváltoztató, vagy a költségvetési hiány mértékét növelő módosítást is - (a továbbiakban: tervezet) részletes számításokkal alátámasztva véleménynyilvánítás céljából megküldi a Tanácsnak.

- a2) a KT a véleményében a tervezetre 10 napon belül észrevételt tehet, vagy a tervezettel való egyet nem értését jelzi;
 - a3) ha a KT egyet nem értését jelezte, akkor Kormány a tervezetet újból megtárgyalja és csak ezt követően nyújtja be az Országgyűlésnek.
- b) félévente a költségvetés tervezésével, végrehajtásával, a közpénzek felhasználásával, vagy azzal összefüggő bármely kérdésről.

2. Véleményt nyilváníthat

- a) a költségvetés tervezésével, végrehajtásával a közpénzek felhasználásával, továbbá az államháztartás helyzetével összefüggő bármely kérdésről

3. Dönt

- a) a központi költségvetésről való zárószavazáshoz szükséges előzetes hozzájárulás megadásáról

B) Az államadósság-szabály érvényesülésének vizsgálata

1. A KT megvizsgálja az államadósság-szabály érvényesülése szempontjából
 - a központi költségvetésről készített **egységes költségvetési javaslatot** és
 - a zárószavazás előtti **módosító javaslatokat**.
2. Véleményéről
 - 2a) az egységes javaslat kézhezvételét követő három napon belül írásban tájékoztatja az Országgyűlés elnökét,
 - 2b) a zárószavazás előtti módosító javaslatokról a záróvita során nyilvánít véleményt, hogy azok megfelelnek-e az államadósság-szabálynak.

a2) – a3) Nem változott.

Új szöveg:

- b) félévente a központi költségvetésről szóló törvény végrehajtásának helyzetéről és az államadósság várható alakulásáról.

2. Véleményt nyilváníthat

Új szöveg:

- a1) a központi költségvetésről szóló törvényjavaslatban foglaltak megalapozásához szükséges módosításokat tartalmazó és az adófizetési kötelezettségre vonatkozó tv. javaslatokról,
- a2) a központi költségvetés tervezésével, végrehajtásával, a közpénzek egyéb módon történő felhasználásával összefüggő bármely kérdésről.

3. Dönt

- a)) Nem változott.

B) Az államadósság-szabály érvényesülésének vizsgálata

1) Nem változott.

Új szöveg:

- 2b)** A Tanács a zárószavazás előtti módosító javaslatok kézhezvételétől számított egy napon belül írásban tájékoztatja az Országgyűlés elnökét arról, hogy azok megfelelnek-e az államadósság-szabálynak. A Tanács az Országgyűlés elnökének az elfogadott zárószavazás előtti módosító javaslatokról való tájékoztatása alapján az annak kézhezvételét követő egy napon belül alakítja ki a költségvetési törvényjavaslat elfogadásához szükséges előzetes hozzájárulására vonatkozó álláspontját. A Tanács az

3. Az Alaptörvény szerinti **előzetes hozzájárulásról** a törvényjavaslat zárószavazása előtt nyilatkozik.

4. Ha a KT az előzetes hozzájárulást megtagadja, akkor a zárószavazást el kell halasztani (és az eljárást addig folytatni, amíg a KT nem adja előzetes hozzájárulását a költségvetési törvényjavaslat elfogadásához).

C) A központi költségvetésről szóló törvény módosítását tartalmazó tv. javaslatok

Minden olyan törvényjavaslat, amely megváltoztatná a központi költségvetés bevételeinek és kiadásainak főösszegét, növelné a hiány mértékét csak a KT előzetes hozzájárulásával bocsátható zárószavazásra. Ennek keretében

1. az Országgyűlés Elnöke a KT részére haladéktalanul megküldi a törvényjavaslatot és a módosító (elfogadott és a zárószavazás előtti) javaslatok szövegét;
2. a KT a záróvita lezárását követő **három napon belül** közli döntését az előzetes hozzájárulás megadásáról (megtagadását részletesen indokolja).

előzetes hozzájárulás megtagadásáról hozott döntését részletesen indokolja.

Új szöveg:

- 3a)** A Tanács elnökét az Országgyűlés azon ülésére, amelyen a költségvetési törvényjavaslat zárószavazására kerül sor, meg kell hívni, a Tanács elnöke azon - a Tanácsnak a költségvetési törvényjavaslat elfogadásához szükséges előzetes hozzájárulásával kapcsolatos álláspontja kifejtése céljából - felszólalhat.
- 3b)** Ha a Tanács elnöke a Tanácsnak a költségvetési törvényjavaslattal kapcsolatos előzetes hozzájárulására vonatkozó álláspontját a költségvetési törvényjavaslat zárószavazását megelőzően nem ismerteti az Országgyűlés ülésén vagy nem közli az Országgyűlés elnökével, a Tanácsnak a költségvetési törvényjavaslat elfogadásához szükséges előzetes hozzájárulását megadottnak kell tekinteni.

4) Nem változott.

C) A központi költségvetésről szóló törvény módosítását tartalmazó tv. javaslatok

1) Nem változott.

Új szöveg:

- 2.** Tanács az előzetes hozzájárulásra vonatkozó döntését a zárószavazás előtti módosító javaslatokról való szavazást - ha a törvényjavaslathoz az általános vita lezárásáig módosító javaslatot nem terjesztettek elő, az általános vita lezárását, ha a törvényjavaslathoz benyújtott módosító javaslatok közül az Országgyűlés egyet sem fogadott el, a módosító javaslatokról való szavazást, ha zárószavazás előtti módosító javaslat benyújtására nem került sor, az erre vonatkozó határidő lejártát - követően, a tájékoztatás kézhezvételétől **számított egy napon belül** közli az

- a) Ha a KT megtagadja az előzetes hozzájárulást, a Kormány – a KT indokolása alapján – zárószavazás előtti módosító javaslatot nyújt be.
- b) A zárószavazás a KT előzetes hozzájárulása után tartható meg.

III. A KT elnöke

1. kinevezésének feltételei:
 - büntetlen előélet
 - magyar állampolgárság
 - kiemelkedő szakmai ismerettel, illetve tapasztalattal rendelkező közgazdász.
2. A kinevezés előtt a feltételek meglétét hatósági bizonyítvánnyal, oklevéllel, önéletrajzzal kell igazolni.
3. A KT elnöke a kinevezését követően esküt tesz a köztársasági elnök előtt.
4. A KT elnökének juttatásai.
(Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 2012. január 1-jén hatályos szabályai szerint a Tanács tagja – e tevékenységére tekintettel – illetményre nem volt jogosult.)
5. Összeférhetetlenség (politikai)
 - a1) nem lehet a Tanács elnöke az, aki tagja az Országgyűlésnek, a Kormánynak, illetve állami vezető, bíró, ügyész, kormánytisztviselő vagy köztisztviselő, továbbá aki

Országgyűlés elnökével. A Tanács az előzetes hozzájárulás megtagadásáról hozott döntését részletesen indokolja.

a) – b) Nem változott.

Új szöveg:

3. Ha a Tanács elnöke az előzetes hozzájárulására vonatkozó álláspontját a törvényjavaslat zárószavazását megelőzően nem közli az Országgyűlés elnökével, a Tanácsnak a törvényjavaslat elfogadásához szükséges előzetes hozzájárulását megadottnak kell tekinteni.

III. A KT elnöke

1) – 3) Nem változott.

Új szöveg:

4. a) A Tanács elnöke feladatai ellátásáért illetményre és más juttatásokra jogosult. A Tanács elnökének a tárgyév március 1-jétől a következő év február utolsó napjáig terjedő időszakra megállapított havi illetménye a Központi Statisztikai Hivatal által hivatalosan közzétett, a tárgyévet megelőző évre vonatkozó nemzetgazdasági havi átlagos bruttó kereset kilencszerese. Egyebekben a Tanács elnöke a minisztert megillető juttatásokra jogosult.
4. b) A Tanács elnöke a társadalombiztosítás ellátásaira való jogosultság szempontjából közszolgálati jogviszonyban foglalkoztatott biztosítottak minősül.

5. a1) Nem változott.

szolgálati viszonyban áll.

6. mentelmi jog illeti meg

- a Tanács tevékenységére vonatkozó hatáskörök gyakorlása során kifejtett tevékenysége, az általa e tevékenysége során közölt tény vagy vélemény miatt bíróság vagy más hatóság előtt - megbízásának ideje alatt és azt követően - nem vonható felelősségre
- e tény vagy vélemény miatt ellene bíróság vagy más hatóság előtt eljárás nem indítható,
- csak tettenérés esetén lehet őrizetbe venni,
- ellene csak a köztársasági elnök előzetes hozzájárulásával lehet büntető, szabálysértési eljárást indítani vagy folytatni, továbbá büntető eljárásjogi kényszerintézkedést alkalmazni.
- mentelmi jog felfüggesztésére irányuló indítványt a vádirat benyújtásáig a legfőbb ügyész, azt követően, illetve magánvádas ügyben a bíróság terjeszti elő a köztársasági elnökhöz. Az indítványt a Tanács elnökének tettenérése esetén haladéktalanul elő kell terjeszteni.
- köteles mentelmi jogának megsértését a köztársasági elnöknek haladéktalanul bejelenteni
- a Tanács elnöke mentelmi jogáról nem mondhat le.

7. a KT elnökének megbízatása megszűnik

- a megbízatás lejártakor,
- lemondással,
- ha a megbízatásra méltatlanná válik,
- ha a megbízatásra alkalmatlanná válik,
- a halálával.

IV. A KT működése

1. Az elnök KT-vel kapcsolatos jogosítványai

Új szöveg:

5. a2) A Tanács elnöke más keresőfoglalkozást nem folytathat, és egyéb tevékenységéért - a tudományos, az oktatói, a művészeti, a lektori, a szerzői jogi védelem alá eső, továbbá a lektori és szerkesztői tevékenységet kivéve - díjazást nem fogadhat el

6)- 7) Nem változott.

IV. A KT működése

- vezeti a tanácsot,
- összehívja a tanács ülését,
- javaslatot tesz annak napirendjére,
- képviseli a tanácsot.

2. A KT mint testület működése

- a) maga állapítja meg ügyrendjét
- b) véleményét ülésein alakítja ki
- c) határozatképes, ha tagjainak többsége jelen van, döntéseit egyszerű szótöbbséggel hozza
- d) üléseit a napirend közlésével az elnök hívja össze és vezeti

- e) ülésein helyettesítésnek nincs helye
- f) döntést tartalmazó dokumentumot a KT valamennyi tagja aláírja
- g) ülései nem nyilvánosak.

V. A KT és Titkársága működésének feltételei

(A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény. 2012. január 1-jén erre vonatkozó rendelkezést nem tartalmazott)

VI. A KT működésének támogatása

(A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény. 2012. január 1-jén erre vonatkozó rendelkezést nem tartalmazott)

1 – 2a)-2d) nem változott

Új szöveg:

- d1) Azokban az esetekben, ahol e törvény a Tanács részére egynapos határidőt állapít meg, a Tanács tagjai az ülésen való személyes részvétel helyett elektronikus hírközlő eszköz igénybevételével is gyakorolhatják az e törvényben meghatározott jogaikat.
- d2) napirendhez kötöttség elve: A Tanács az ülés napirendjén nem szereplő kérdést csak akkor tárgyalhat meg, ha az ülésen valamennyi tag jelen van, és egyhangúlag hozzájárul a napirenden nem szereplő kérdés megtárgyalásához.

e)-g) Nem változott.

V. A KT és Titkársága működésének feltételei

Új szöveg:

A Tanács és a Tanács titkársága működésének, valamint a Tanács elnöke illetményének és egyéb juttatásainak pénzügyi fedezetét az Országgyűlés Hivatalának költségvetésében kell megtervezni. A Tanács és a Tanács titkársága működésének biztosításával, az illetmény és az egyéb juttatások folyósításával kapcsolatos feladatokat az Országgyűlés Hivatala látja el.

VI. A KT működésének támogatása

Új szöveg:

Az Állami Számvevőszék és a Magyar Nemzeti Bank az Állami Számvevőszék elnökének és a Magyar Nemzeti Bank elnökének a Tanács tagjaként ellátandó feladatait a Tanács által tárgyalt kérdésekhez kapcsolódó elemzéseknek és megállapításoknak a Tanács rendelkezésére bocsátásával segíti.

